

Proti nálezu neexistuje opravný prostředek. Jedinou cestou, jak se pokusit nález zvrátit, je podání žaloby proti ČR k Soudnímu dvoru Evropské unie.

Závěr

Jak je patrné z výše uvedených informací, otázka ochrany soukromí jedince v počítačové síti, zejména potom Internetu, je legislativně v naší zemi i v Evropské unii do značné míry upravena i prosazována. Složitější je už mezinárodní situace, které nebylo možné se v této práci s ohledem na požadovaný rozsah věnovat. Bohužel, ani dobrá legislativa však neochrání uživatele před nimi samotnými. V hysterii, která vypukla kolem sociálních sítí, uživatelé o sobě zadávají v nebezpečné míře osobní, často citlivé údaje. Nebo tak činí pod vidinou slev či výher v internetových obchodech. To vše, aniž by si uvědomovali, že tím dobrovolně narušují své soukromí, s omezeným množstvím následné kontroly. Jakmile se jednou objeví data na Internetu, je nesnadné, ne-li nemožné, je odstranit. Osobní údaje uživatelé často sdělují, aniž by věděli, jakému správci je vlastně svěřují do rukou, na jakou dobu a za jakým účelem.

Otázkou tedy je, do jaké míry by měla být v dnešním světě ochrana osobních údajů právně upravena a prosazována. Zda není legislativa zneužitelná kontrolními orgány či „oběťmi“ proti „útočníkům.“ V době, kdy se uživatel datové sítě dobrovolně a někdy zcela zbytečně dělí o své soukromí bez jakékoliv kontroly, nutíme zpracovatele osobních údajů, kteří je řádně zpracovávají k aplikaci často nesmyslných a neúměrně nákladných opatření pod hrozbou sankce.

Přehled aktuální judikatury

Eva Fialová, Matěj Myška, Jaromír Šavelka

Soud	Soudní dvůr Evropské unie
Sp. zn.	C-604/10
Datum	1. 3. 2011
Fáze řízení	předběžná otázka
Dostupnost	http://curia.europa.eu/

Rozhodnutím ve věci Football Dataco a další proti Yahoo UK ! a další přidal Soudní dvůr další díl do své série „databázových rozsudků“ z let 2002 a 2004 (Fixtures Marketing (C-46/02; C-338/02 and C-444/02 a British Horseracing Board¹). Hlavní roli v tomto případě opět hrály rozpisy utkání anglických a skotských fotbalových ligových soutěží, vytvořených podle určitého typu pravidel (tzv. „zlatá pravidla“), k nimž si společnost Football Dataco nárokovala jak právo pořizovatele databáze sui generis, tak práva autorská. Toto tvrzení zpochybňovaly společnosti Yahoo UK ! a tvrdily, že jsou oprávněny předmětné rozpisy používat, aniž by měly povinnost za to Football Dataco poskytovat jakékoli

protiplnění. Výše citované předchozí rozsudky již poměrně jasně vymezily podmínky, co je databáze a za jakých podmínek přináší jejímu pořizovateli zvláštní právo (zejména tedy, že právo sui generis chrání strukturu databáze, nikoliv její obsah a že náklady na pořízení údajů nelze považovat za podstatnou investici do tvorby databáze). Nejasnosti ale vyvstaly ohledně interpretace konceptu originality při tvorbě databáze, kterážto je rozhodující pro možnost chránit databázi autorským právem. Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) tak řízení přerušil a dotázal se Soudního dvora, jak chápat výraz „databáze, které způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu představují vlastní duševní výtvor autora“ (čl. 3 odst. 1 směrnice 96/9). Soudní dvůr ve svém rozsudku definoval kritérium originality² jako splnění, v případě, že její „autor prostřednictvím výběru nebo uspořádání údajů, které databáze obsahuje, vyjádří své tvůrčí schopnosti originálním způsobem prostřednictvím rozhodnutí učiněných na základě své tvůrčí svobody a může tak databázi vtisknout „osobitý charakter““ (bod 38 rozsudku). Naopak aplikace „zlatých pravidel“, byť sebevíce náročná, nedostačuje k tomu, aby bylo kritérium originality splněno. Tyto dopředu dané technické úvahy, pravidla a omezení neponechávají dle Soudu žádný prostor pro tvůrčí svobodu, která jediná je předpokladem originality databáze. Duševní úsilí a dovednosti vynaložené na vytvoření údajů, přidání podstatného významu údajům či značné pracovní úsilí a dovednosti nejsou relevantní pro určení způsobilosti databáze pro ochranu autorským právem (bod 46 rozsudku). Soudní dvůr tak poskytl předkládajícímu soudu návod, podle kterého má ověřit, zda byly originality v tomto případě naplněny. Praktickým důsledkem tohoto rozhodnutí je ale zamezení hypertrofie autorskoprávní ochrany databází.³

Soud	Soud prvního stupně v Haagu
Sp. zn.	BV0549
Datum	11.1. 2012
Dostupnost	http://zoeken.rechtspraak.nl

Kolektivní správce BREIN zažaloval poskytovatele služeb elektronických komunikací Ziggo, b.v. a XS4ALL, b.v. Počtem svých uživatelů se Ziggo a XS4ALL řadí mezi největší poskytovatele těchto služeb v Nizozemí. BREIN ve své žalobě požadoval, aby výše zmínění poskytovatelé svým uživatelům zablokovali přístup na internetové stránky The Private Bay, jenž umožňoval nabízet torrenty obsahující díla chráněná autorským právem způsobem peer-to-peer (P2P).

Podle soudu porušuje 90% až 95% torrentů dostupných z The Pirate Bay autorské právo a práva související s právem autorským. Blokáce IP adresy The Pirate Bay neomezuje podle soudu svobodu slova ani právo přijímat informace podle čl. 10 Evropské úmluvy o lidských právech a základních svobodách. Druhý odstavec toho

¹ K těmto rozsudkům vizte i komentář Zuzany Adamové v č. 3 Revue pro právo a technologie. ADAMOVIČ, Zuzana. Rozpisy fotbalových zápasů, konkrétně dostihů a iných databáz a ich právní ochrana. *Revue pro právo a technologie*. 2011, roč. 2, č. 3. S.

² S odkazem na svoji další relevantní judikaturu (Infopaq International, C-5/08, Bezpečnostní softwarová asociace, C-393/09; Football Association Premier League a další, C-403/08 a C-429/08; Painer, C-145/10)

³ Stejným názorem uzavřela výše uvedený článek i Adamová.

článku umožňuje svobodu slova omezit, pokud takové omezení stanoví zákon. Omezení musí být nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, ochrany pořádku a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci. Zákonem ustanovením je podle soudu čl. 26d nizozemského autorského zákona, který dává možnost ukončit službu, jejímž prostřednictvím je porušováno autorské právo. Blokování The Pirate Bay je v demokratické společnosti nezbytné k ochraně práv třetích osob. Blokace není dle soudu ani porušením zásady presumpce nevinny, jelikož tato zásada platí pouze v trestním řízení a blokace trestněprávní charakter nemá.

Dále se soud zabýval povinností dohledu poskytovatele služeb elektronických komunikací podle čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31/ES o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu“). Členské státy neukládají podle tohoto ustanovení poskytovatelům služeb obecnou povinnost dohlížet na jimi přenášené nebo ukládané informace, či obecnou povinnost aktivně vyhledávat skutečnosti a okolnosti poukazující na protiprávní činnost. Blokování určité IP adresy nevyžaduje, aby poskytovatelé kontrolovali všechna přenášená data všech svých uživatelů. Toto opatření vyžaduje pouze kontrolu IP adresy bez zjišťování obsahu přenášených paketů. Soud ve svém rozsudku srovnává blokování IP adresy The Pirate Bay s nedávným rozhodnutím Evropského soudního dvora (dále: ESD) *Scarlet Sabam*.⁴

Filtrovací systém, jenž byl předmětem výše uvedeného řízení, měl identifikovat mezi všemi elektronickými sděleními všech zákazníků soubory přenášené v sítích „peer-to-peer“. V rámci toho měl určit soubory obsahující díla, která by mohla být chráněna právem duševního vlastnictví jiného. Poté měl vyhodnotit protiprávně vyměňované soubory a tyto následně zablokovat. Tento systém označil ESD za neslučitelný s evropským právem. Blokování specifické IP adresy bez kontroly obsahu přenášených dat se liší od kontroly a následného vyhodnocování obsahu z hlediska porušování autorského práva, o kterém rozhoduje sám poskytovatel.

Soud	Ústavní soud ČR
Sp. zn.	Pl.ÚS 24/11
Datum	20. 12. 2011
Fáze řízení	O zrušení zákonů a jiných právních předpisů
Dostupnost	nalus.cz, 43/2012 Sb.

Ústavní soud (dále jen „ÚS“) v tomto případě rozhodl o návrhu Obvodního soudu pro Prahu 6 na zrušení § 88a zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále jen „TrŘ“), ve znění pozdějších předpisů. Ve stručnosti se jednalo o zrušení procesněprávního ustanov-

ení umožňujícího přístup orgánů činných v trestním řízení k údajům o telekomunikačním provozu. Jelikož se jednalo o navazující „procesní pandán“ ke klíčovému nálezu sp. zn. Pl. ÚS 24/10 ze dne 22. 3. 2011, vycházela argumentace i v aktuálním případě ÚS právě z něj. Přísllovečným „trnem v oku“ bylo účelové určení data retention, tj. možnost orgánů činných v trestním řízení si údaje vyžádat pro „objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení“. Takto vymezená mez základního práva na informační sebeurčení je dle ÚS naprosto nedostatečná, zcela pomíjí požadavek nezbytnosti takového zásahu s ohledem na jím sledovaný cíl a vede k nadužívání tohoto prostředku. Takové ustanovení, pak dle ÚS, „porušuje právo na soukromí a na informační sebeurčení plynoucí z čl. 10 odst. 3 a čl. 13 Listiny základních práv a svobod, jakož i z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.“ Napadené ustanovení pak zrušil k 30. 9. 2012.

V kontextu debaty ústavnosti „data retention“ je velice zajímavý dissent soudkyně Ivany Janů. Dle jejího názoru, nejsou dány důvody pro zrušení napadeného ustanovení § 88a TrZ. Upozornila na zásadu priority ústavně konformní interpretace před formální derogací problematického ustanovení, kterou je možné dovodit z předchozí rozhodovací činnosti ÚS (zejména v nálezu sp. zn. II. ÚS 789/06 ze dne 27. 9. 2007 (N 150/46 SbNU 489). prezentovala v českém právním prostředí unikátní názor o aplikovatelnosti záruk předpokládaných při užívání „obsahových“ odposlechů i na získávání údajů o proběhlém telekomunikačním provozu. Restriktivní výklad předmětného ustanovení § 88a TrŘ, pak koliduje s judikaturou ÚS a není vystavěn na ústavněprávní argumentaci. Závěrem svého disentu pak skepticky vyjádřila názor, že případná nová právní úprava toho na „inflaci návrhů“ příliš mnoho nezmění, jelikož „nadužívání tohoto institutu je založeno na rutinní praxi orgánů činných v trestním řízení, a to bez ohledu na to, co Ústavní soud považuje za platné právo“ a z nevěle soudů a OČTR ústavněkonformní výklad ustanovení § 88a TrŘ respektovat.

Soud	Soudní dvůr Evropské unie
Sp. zn.	C-406/10
Datum	2. 5. 2012
Fáze řízení	Rozhodnutí o žádosti o předběžné otázce
Dostupnost	curia.europa.eu

Dne 2. května 2012 vydal Soudní dvůr EU dloho očekávaný rozsudek k žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce (žádost podána britským High Court of Justice) v případě *SAS Institute v. World Programming*. SAS Institute je společnost působící ve Velké Británii, která vytvořila a distribuuje úspěšný softwarový produkt, který postupem času získal téměř monopolní postavení. Společnost World Programming si tento produkt vzala za model a svůj (konkurenční) softwarový produkt navrhla přesně podle něj. Nekopírovala přitom samotný zdrojový nebo strojový kód produktu společnosti SAS Institute, avšak velmi pečlivě napodobila jeho

⁴ Rozhodnutí Soudního dvora EU ze dne 24. listopadu 2011, věc č. C-70/10.

chování tak, aby se z pohledu uživatele oba produkty jevíly jako komplementární. V souvislosti s takovým jednáním logicky vstala řada právních otázek, které si evidentně vyžádali též interpretaci právní úpravy EU. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce byla naformulována velmi podrobně a obsahovala celkem 9 samostatných otázek. Na tomto místě tak zmíníme pouze ty nejdůležitější. Především tak šlo o to, zda se jedná o neoprávněný zásah do autorských práv autora počítačového programu, jestliže třetí osoba vytvoří jiný počítačový program, který kopíruje funkce prvního programu? V odpovědi na položenou otázku vyjádřil SDEU jednoznačně negativní stanovisko. Své rozhodnutí opřel o již dříve judikovaný názor (rozsudek Soudního dvora EU ze dne 22. prosince 2010, ve věci C-393/09), že výhradně zdrojový a strojový kód představují vyjádření počítačového programu v objektivně vnímatelné podobě. Z toho lze následně vyvodit, že pouze tato vyjádření mohou být předmětem autorskoprávní ochrany. Takový závěr pak jednoznačně znamená, že funkcionality počítačových programů leží mimo dosah ochrany poskytované autorským právem. V obdobném duchu rozhodl též ve vztahu k převzetí programovacího jazyka a datových struktur. Rozhodnutí jako takové však nepředstavuje významný příspěvek do debat k možnosti chránit funkcionality počítačových programů prostředky autorského práva. Důvodem je naprosté pojmové vakuum, do kterého SDEU své rozhodnutí zasadil.

Případ Wintersteiger

Tereza Kyselovská

Soud	Soudní dvůr Evropské Unie (první senát)
Sp. zn.	C-523/10
Datum	19. 4. 2012
Dostupnost	www.eurlex.eu

Právní věta:

Článek 5 bod 3 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech je nutno vykládat v tom smyslu, že spor týkající se porušení práv vyplývajících z ochranné známky zapsané v členském státě, ke kterému mělo dojít tak, že inzerent využil na internetové stránce vyhledávače provozovaného pod národní doménou nejvyšší úrovně jiného členského státu klíčové slovo, které je totožné s uvedenou ochrannou známkou, může být předložen soudům členského státu, ve kterém je ochranná známka zapsána, nebo soudům členského státu sídla inzerenta.

Anotace:

Dne 19. dubna vydal Soudní dvůr Evropské unie (dále jen SDEU) očekávané rozhodnutí ve věci týkající se určení mezinárodní pravomoci (příslušnosti) soudů v případě porušení práv vyplývajících z ochranné známky. V tomto rozhodnutí se SDEU zabýval výkladem článku

5 odst. 3 nařízení Brusel I¹ a jeho hraničního určovatele „místo, kde došlo nebo může dojít ke škodné události“ (*lex loci delicti*)² pro online prostředí. Internet, online prostředí se vyznačuje územní neomezeností, naopak pravidla mezinárodního práva soukromého a procesního jsou založena na zásadě teritoriality. Proto řada hraničních určovatelů nefunguje v tomto prostředí zcela bez problémů. Jedním z problematických je i hraniční určovatel *lex loci delicti*. Pro další rozvoj smluvních i mimosmluvních závazkových vztahů na internetu je nutná existence pevných a předvídatelných pravidel (hraničních určovatelů) s jasným obsahem.³ SDEU se v několika posledních rozsudcích zabýval právě interpretací stávajících kolizních a procesních pravidel pro online prostředí.⁴ V rozhodnutí eDate se SDEU poprvé zabýval interpretací hraničního určovatele *lex loci delicti* v online prostředí, ale ve specifickém případě porušení osobnostních práv zveřejněním informací na internetu.⁵

V tomto rozhodnutí šlo o žádost o rozhodnutí o předběžné otázce ve věci Wintersteiger AG (dále jen Wintersteiger), proti Products 4U Sondermaschinenbau GmbH (dále jen Products 4U).

Společnost Wintersteiger je podnik se sídlem v Rakousku, který vyrábí a celosvětově prodává servisní stroje pro lyže a snowboardy včetně náhradních dílů a příslušenství. Od roku 1993 je majitelem rakouské ochranné známky Wintersteiger. Společnost Products 4U se sídlem v Německu také vyvíjí a prodává servisní stroje pro lyže a snowboardy. Kromě toho prodává příslušenství ke strojům jiných výrobců, zejména ke strojům společnosti Wintersteiger. Toto příslušenství, které společnost Products 4U nazývá „Wintersteiger-Zubehör“ („příslušenství Wintersteiger“) není vyráběno společností Wintersteiger a tato jej ani neautorizovala.

Společnost Products 4U si od 1. prosince 2008 rezervovala klíčové slovo (AdWord) „Wintersteiger“ v rámci vyhledávače Google. Tento zápis byl omezen německou národní doménou nejvyšší úrovně (google.de). Společnost Products 4U nezadala žádnou reklamu spočívající ve vyhledávaném výrazu „Wintersteiger“ na rakouské národní doméně nejvyšší úrovně Google. at Po zadání klíčového slova „Wintersteiger“ do vyhle-

1 Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech. *Úř. věst. L 12, 16.1.2001, s. 1–2, zvláštní vydání v českém jazyce: Kapitola 19 Svazek 04 S. 42 – 64.*

2 Článek 5 odst. 3 nařízení Brusel I: „Osoba, která má bydliště na území některého členského státu, může být v jiném členském státě žalována [...] ve věcech týkajících se protiprávního jednání či jednání, které je postaveno na rovně protiprávnímu jednání, u soudu místa, kde došlo nebo může dojít ke škodné události.“

3 Tento výklad je významný a použitelný i pro jiné unijní sekundární právní předpisy, které s tímto hraničním určovatelem pracují, zde zejména pro Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (článek 4 odst. 1, článek 8 odst. 1 a další).

4 Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 7. prosince 2010 ve spojených věcech C-585/08 Peter Pammer proti Reederei Karl Schlüter GmbH & Co KG a Hotel Alpenhof GesmbH proti Oliveru Hellerovi C-144/09. Interpretace pojmu „zaměřování činnosti“ v případě spotřebitelských smluv.

5 Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 25. října 2011 ve věci eDate Advertising GmbH proti X (C-509/09) a Olivier Martinez a Robert Martinez proti MGN Limited (C-161/10). Sbirka rozhodnutí 2011.